

T.C.
DANI TAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/4063

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Türk Eğitim Sen

Vekili: Av. Tuğçe MUTLU

Talatpaşa Bulvarı No:160/6 - CebeciÇankaya/ANKARA

Davalı: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Bilkent/ANKARA

Vekili: Av. Fatih ÇELEBİ - (Aynı adreste)

İstem Özetİ: 07.02.2015 tarihli ve 29260 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Doçentlik Yönetmeliğinin; "Doçentlik Sınavı" başlıklı 6. maddesinin 6. fıkrasının 3. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen ikinci dönemde..." ibaresi ile 4. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen ikinci dönemde...", ibaresinin ve 5. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen üçüncü dönemde..." ibaresinin, 6. maddenin 20. fıkrasında yer alan "...en erken izleyen ikinci sınav döneminde..." ibaresinin; hukuka ve hukuki güvenlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istemidir.

Savunmanın Özeti: 2547 sayılı Kanunun 7. maddesinin (a) fıkrasında belirtilen amaç doğrultusunda ve aynı Kanunun 24. maddesinde verilen yetkiye dayanılarak ve Üniversitelerarası Kurulunda görüşü alınarak dava konusu Yönetmeliğinden çıkarıldı, doçentlik sınavında yaşanan düzensizliklerin giderilmesinin amaçlandığı, dolayısıyla anılan Yönetmeliğinin kamu yararına ve hukuka uygun olduğu ve istemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi: Muhammed YÖNDER

Düğüncesi _____: İstem kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işinin gereği görüldü:

Dava; 07.02.2015 tarihli ve 29260 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Doçentlik Yönetmeliğinin; "Doçentlik Sınavı" başlıklı 6. maddesinin 6. fıkrasının 3. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen ikinci dönemde..." ibaresi ile 4. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen ikinci dönemde...", ibaresinin ve 5. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen üçüncü dönemde..." ibaresinin, 6. maddenin 20. fıkrasında yer alan "...en erken izleyen ikinci sınav döneminde..." ibaresinin iptali ve yürütmenin durdurulması

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE
Esas No : 2015/4063
istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari işlemin uygulanması halinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verileceği kuralı yer almıştır.

Anayasanın 124. maddesinde, Bakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, **kendi görev alanlarını ilgilendiren** kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilecekleri hükme bağlanmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin dayanağı olarak gösterilen 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun "Üniversitelerarası Kurul" başlıklı 11. maddesinin (a) bendinin 3. fıkrasında "Kurul, çalışmalarını kolaylaştırmak ve üniversitelerarasında ve uluslararası yükseköğretim kurumları ile işbirliğini düzenlemek amacıyla sürekli ve geçici birimler ve komisyonlar kurabilir. Bu birim ve komisyonların teşkil ve çalışma esasları Üniversitelerarası Kurulca belirlenir." hükmü yer almakta, (b) bendinin 6. alt bendinde de "Doçentlik sınavlarını düzenlemek ve ilgili yönetmelik gereğince doçent adaylarının yayın ve araştırmalarının değerlendirilmesi ve **doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etmek** ve jürileri seçmek" **Üniversitelerarası Kurulun** görevleri arasında sayılmıştır. Aynı kanunun 64. maddesinin (b) bendinde de lisansüstü öğretim esasları ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer akademik hususlar **Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle** düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun "Doçentlik Sınavı" başlıklı 24. maddesinin (Devletlik: 18/6/2008-5772/4 md.) (a) bendinde "Doçentlik sınavı, Üniversitelerarası Kurulca yılda iki kere yapılır. Aşağıdaki şartları haiz adaylar, **Üniversitelerarası Kurulun tespit edeceği tarihe kadar, Üniversitelerarası Kurula gerekli belge ve yayınlar ile birlikte başlıca bilim dalı ile uzmanlık ve araştırma konularını da bildirerek başvururlar**" hükmü yer almaktadır. Aynı maddenin (b) bendinin 2. alt bendinde "Üniversitelerarası Kurulun her bir bilim disiplininin özelliklerini dikkate alarak belirteceği görüş çerçevesinde **Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte** belirtilen şartları taşıyan özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak." Doçentlik sınavına başvurabilmek için aranan şartlar arasında sayılmıştır. Yine aynı maddenin (c) bendinin 5. fıkrasında "Doçentlik sınavına ilişkin esas ve usuller, Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınmak suretiyle **Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak**

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE
Esas No : 2015/4063

yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Yasama organı düzenleyeceği konularda genel prensipleri belirler ve bunun uygulanmasını idarelere bırakır. Bu asli düzenleme yetkisinin Yasama organına ait olmasının doğal bir sonucudur. Ancak, idarelerin yönetmelik düzenleme yetkisi yasama organının çizdiği sınırlar içinde, başta Anayasa olmak üzere, Kanun, Tüzük gibi üst hukuk normlarına aykırı olmamak kaydı ve şartına bağlı olarak gerçekleştirilebilir. Örnekte de türevsel bir yetki olarak kabul edilen idarelerin düzenleme yetkisinin, yasalarla getirilen hükümleri kısıtlayacak bir şekilde kullanılmayacağı idare Hukukunun temel prensiplerindedir.

Yasa koyucu 2547 sayılı Kanunla Doçentlik sınavı ile ilgili, iki ayrı tüzel kişilik olan ve aralarında hiyerarşik ya da vesayet ilişkisi bulunmayan Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurulca görevler vermiştir. Doçentlik sınavına ilişkin her iki idarenin yetkisinin sınırlarını 2547 sayılı Kanunda belirtilen özel düzenlemelerden çıkarmak mümkündür. Öncelikle doçentlik sınavı ile ilgili usul ve esasların belirlenmesi ve bu sınava ilişkin bilim alanlarının tespiti konusunda yasada Yükseköğretim Kuruluna yetki verilmiş ve bu kurulca Üniversitelerarası Kurulunda görüşü alınmak suretiyle dava konusu yönetmelik yayımlanmıştır. Dolayısıyla bir bütün olarak Yükseköğretim Kurulunun Doçentlik Sınav Yönetmeliği çıkarma yetkisinde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır. Ancak anılan Yönetmelik gibi içerikindeki maddelerde geçen düzenlemelerin de Yükseköğretim Kurulunun yetkisi dahilinde olması gerektiği tartışmalıdır.

Doçentlik sınavının Üniversitelerarası Kurulca yılda iki defa yapılacağı, Üniversitelerarası Kurulun belirleyeceği tarihe kadar adayların bu sınava başvuruda bulunabileceği, yasada belirtilen amaçları gerçekleştirmek için kurulacak sürekli ve geçici birim ve komisyonların teşkil ve çalıştırılması esaslarının da yine Üniversitelerarası Kurulca belirleneceği yukarıda değinilen yasanın 11. ve 24. maddelerinde açıkça ifade edilmiştir. Yine aynı maddenin (b) fıkrasının 6. bendinde doçentlik sınavlarını düzenleme ve doçentlik sınavı ile ilgili esasları tespit etme görevi de Üniversitelerarası Kurula verilmiştir. Görüldüğü üzere bu düzenlemeler Doçentlik sınavını yapacak olan ve daha çok akademik yönü bulunan Üniversitelerarası Kurula verilmiş yetkileri içeren özel düzenlemelerdir.

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE
Esas No : 2015/4063

Doçentlik Sınav Yönetmeli inin dava konusu maddelerinde, doçentlik sınavı ba vurusunda bulunan adayların eser incelemesi veya sözlü sınav sonucu ba arısız olması durumunda yeniden ba vurması gereken dönemlere ili kin düzenlemelerin yer aldı ı anlaşılmaktadır. Ancak doçentlik sınavının Üniversitelerarası Kurulca yapılacağı, bu sınava ili kin esasların bu Kurulca belirlenece i, yine Üniversitelerarası Kurul bünyesinde olu ması öngörülen doçentlik sınav komisyonlarının te kil, çalı ma esaları ve görevlerini belirleme yetkisinin de bu Kurulda oldu u, yine bu sınavın Üniversitelerarası Kurulun belirleyece i tarihte yapılacağına ili kin özel ve yasal düzenlemeler birlikte de erlendirildi inde eser incelemesi ve sözlü sınavda ba arısız olan adayların bir sonraki hangi dönemde sınava ba vurabilece ine ili kinhususların, aynı yasanın 64. maddesinin (b) bendi uyarınca ancak Üniversitelerarası Kurul tarafından düzenlenebilece i açıktır.

Öte yandan Doçentlik Sınav Yönetmeli inin Yüksekö retim Kurulu tarafından çıkarılması ve Yönetmelik hükümlerinin yürütülmesi yetkisinin de Yüksekö retim Kurulu Ba kanında oldu u hesaba katıldı nda ayrı bir tüzel ki ili i olan Üniversitelerarası Kurulun bu Yönetmelikle ba lı yetki içerisinde tutulması yetki kurallarına ve hukuka uygun olmayacaktır. Her ne kadar doçentlik sınavı ile ilgili 2547 sayılı yasada Yüksekö retim Kuruluna verilen yetki

genel bir yetki olsa da, Üniversitelerarası Kurul'un görev ve yetkilerini belirleyen özel ve yasal düzenlemeler kar ısında Yüksekö retim Kurulunun anılan alanda (ba arısız olan adayların hangi dönemlerde ba vurabilece i) düzenleme yapılabilece inin kabulü mümkün de ildir. Di er yandan Üniversitelerarası Kurulun dava konusu yönetmeli e olumlu görü vermesiyle Kanunda geçen bu yetkiden feragat etmesi dü ünülemeyece i gibi bu yetkinin devri için de açık bir yasal düzenleme gerekti i de tartışmalıdır.

Bu durumda dava konusu yönetmeli in iptali istenen maddelerinde yetki yönünden hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanunun 27. maddesinde öngörülen ko ullar dava konusu 07.02.2015 tarihli ve 29260 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Doçentlik Yönetmeli inin 6. maddesinin 6. fıkrasının 3. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen ikinci dönemde..." ibaresi ile 4. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen ikinci dönemde...", ibaresinin ve 5. cümlesinde yer alan "...en erken izleyen üçüncü dönemde..." ibaresinin, 6/20. maddesindeki "...en erken izleyen ikinci sınav döneminde..." ibaresi yönünden birliktegerçekle mi oldu undanyürütmenindurdurulmasıisteminin **kabulüne** ve teminat

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE
Esas No : 2015/4063

alınmaksızın **yürütmenin durdurulmasına**; bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 12/10/2015 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Alaıttın Ali
Ö Ü

Üye
Kasım
DAVAS

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
lker
SERT

M